

Средњи Систем и Задружна Србија

Средњи систем је општедруштвени православни хришћански поредак добровољне социјалне солидарности и као такав он је могућ у економским системима који признају плурализам приватне, колективне и задружне својине.

Задругарство је напор колективног предузетништва групе људи који оснивају Задругу ради задовољавања своји економских и друштвених потреба и интереса на основу Узајамности и Солидарности.

Средњи систем може постојати унутар система дивљег слободнотржишног капитализма уколико су власници средстава за рад и новчаног капитала уједно и добротвори и задужбинари, а не они којима су профит и богаћење главна сврха живота.

Овај случај је изузетак кроз историју човечанства, али у историји српског 19. века, појава задужбинарства заснованог на даривању приватне својине је био честа појава о чему сведоче и цркве и грађевине истакнутих приложника, задужбинара богатих, али еванђељски и друштвено одговорних Срба и Србкиња у Београду и другим српским градовима у Србији и у србској дијаспори.

Средњи систем је до почетка експанзије дивљег капитализма био прихваћена норма економског и друштвеног живота србског народа. Модерно Задругарство је утемељено у Србији 1894., са оснивањем прве земљорадничке Задруге у селу Враново крај Смедерева, од стране србског задружног утемељивача Михаила Аврамовића. Србско Задругарство засновано на истинским Задружним Принципима је израз отпора православног, социјално солидарног, Задружног и средњесистемског духа србског народа према зеленаштву и дивљем капитализму.

Средњи систем и Задругарство су засновани на истој тежњи србског народа ка Узајамној Помоћи и одговорности према друштвеној заједници. У дивљем капитализму, Средњи систем и Задругарство се развијају као опоненети владајућем индивидуланом и мамонистичком духу и систему, а међусобно су природно тесно повезани.

Задруге стављају људе у први план и следе вредности које су шире и више од профитног мотива у тзв. систему слободног тржишта и неограничене приватне својине познатог под називом либерални капитализам.

Свети владика Николај Србски је у спису **Средњи систем између плутократије и киновије** (текст се може преузети овде- https://snc.rs/wp-content/uploads/2020/06/Srednji_sistem_Sv_Nikolaj.pdf) је описао Средњи Систем на селу где је постојала приватна и колективна својина која је служила за потребе сиротиње. Он је између осталог написао:

„По градовима пак били су еснафи. Сваки еснаф је имао своју покретну и непокретну имовину и своје еснафске касе. Приходом од те имовине издржавала се сиротиња дотичног еснафа. Узмимо на пример абаџијски еснаф. Тај еснаф је имао своју непокретну и покретну имовину. Ако би се неки члан тога еснафа разболео или ако би имовно посрнуо, помаган је из еснафског прихода, по решењу управе еснафске. Ако би умро у сиромаштини, а оставио

децу, еснафска управа је била дужна постарати се да та деца изуче занат, да се одрже и издрже, док не дођу до мајсторског права. А кад стигну до мајсторског права, еснаф их је позајмицом помагао да отпочну своју радњу. Ако би еснаф био слаб, да своју сиротињу издржи и одржи, помаган је од градске општине. А уз то још не треба заборавити, да је постојала и градска утрина, где је сваки грађанин могао напасати своје краве или козе, који су чували општи чобани за све. Одгонили су их на пашу и враћали на мужу. Не заборави Теодуле, да је сваки имућнији еснафлија тестаментом остављао целу имовину, ако није имао деце, или део своје имовине своје еснафу у сврху издржавања сиромашних еснафлија.

Овакав економски строј код Срба био је прожет кроз духом хришћанске човечности и узајамне људске одговорности, по савести, а не по спољашњој сили и притиску. И при таквом строју сваки човек се осећао слободним човеком, а не робом. Јер је постојала индивидуална и колективна својина. Онај ко је изгубио сву личну својину, било због неког свог порока и невештине, ипак је имао ослоња у колективној својини. Није отсецан од људског друштва, нити се осећао беспомоћан и излишан. Помогнут колективном имовином, он је увек живео надом да ће моћи доћи и до личне имовине. За картеле богаташа није се знало, нити за глад сиромаша.”

Из наведеног описа Средњег Система се види идентичност србске Солидарности са принципом Задругарства о бризи о заједници. Зато је, услед средњесистемске свести, србски народ, од оснивања прве модерне Задруге 1894 до почетка другог светског рата имао развијено и светски признато земљорадничко, потрошачко и штедно-кредитно Задругарство, које је као снажна друштвена алтернатива дивљем капитализму и комунизму уништено доласком комуниста на власт у Србији и бившој Југославији 1944-1945. године.

Задружна идеја је, током 20. века, злоупотребљена и понижена и левим тоталитарним социјализмима (совјетски колхозни модел, југословенски модел, кинески маоистички модел итд.) као и у десним социјалистичким режимима италијанског фашизма и немачког нацизма.

У наведеним режимима Задруге нису више добровољне организације него трансмисија тоталитарног режима. О некакавим Задружним Принципима у таквим режимима не може бити ни речи. Задругарство у Србији није комунистичка институција јер је старије од социјализма и комунизма. Колективизација у Србији и у федералним ентитетима бивше Југославије, са србским народом окупираним у њима, тзв федералне републике СФРЈ, је компромитовала Задругарство као наводну комунистичку институцију, док је у стварности уништила Задругарство.

Задругарство је уништено колективизацијом крајем четрдесетих и почетком педесетих година двадесетог века, насупрот Задружним принципима као и концептом тзв социјалистичког самоуправљања као замене за истинско Задругарство радника, сељака и свих осталих слојева друштва. Претварање Задружне својине у тзв. друштвену својину уништена је економска основа земљорадничког Задругарства. Крајем осамдесетих година 20. века долази до постепеног обнављања Задругарства у Србији напуштањем тзв. социјалистичког самоуправљања. Задругарство у Србији и данас, почетком 21. века, трпи последице комунизма као и тзв транзиције тј обнове дивљег капитализма.

Први корак ка савременој обнови Задругарства, на оригиналним Задружним Принципима, у Србији је задружно образовање људи укључујући упознавање са старим изворним србским Задругарством у периоду од пола века тј 1894-1944., упознавање за Задружним Принципима и светским задружним искуствима и самим тиме разобличавање обмане о Задрузи као о институцији комунистичког режима која је уперена против сељака. Неопходан корак је и враћање имовине Задруга која је национализована у доба комунизма или приватизована у периоду тзв. транзиције тј. обнове дивљег капитализма у Србији која је у току.

Обнова Средњег Система може бити могућа ако се обнови приложничка и задужбинарска традиција богатих, а поштених Срба и Србкиња, тј. оних који нису стекли имовину отимачином од сиротиње, као и развојем земљорадничког, индустријског, штедно-кредитног Задругарства и стварањем Задружних потпорних фондова а на основу Задружног принципа бриге за заједницу од стране широких слојева србског народа. Подвиг обнове и развоја Средњег Система и Задругарства је пре свега еванђељски подвиг милосрђа као и Узајамне Помоћи међу људима и подвиг негирања дивљег индивидуализма, робства профитерству и беспотребном богаћењу и потрошачкој грозници тј. Мамону а чији су израз идеологија либерализма, а плод дивљи капитализам.

Стварање јаког Задружног Сектора економије и приложнички фондови и задужбине приватних донатора, власника капитала су економски израз Средњег система као извора задужбинарства и истинског Задругарства. Прилози ситних и средњих власника могу бити основа развоја Задругарства у економском животу србског народа као и задружних потпорних фондова у здравству и социјалном осигурању и узајамној самопомоћи. Средњи систем и Задругарство, тј. приватни сектор социјалне солидарности чији су задужбинари ситни и средњи власници капитала који су православни верници с једне и Задружни сектор економије и друштвеног живота са друге стране, у садашњем хаосу обнове дивљег капитализма у Србији су међусобно неодвојиви и у међусобном сагласју, али само као израз Православне вере и православног еванђељског подвига милосрђа и узајамне помоћи као темеља Средњег система.

Средњи систем и Задружна Србија су међусобно условљени и неодвојиви као изрази Солидарности и Узајамне Помоћи. У Средњем Систему се изражава милосрђе, а у Задружној Србији економска сарадња на задружним принципима.

Средњи Систем и Задругарство, односно Задружна Србија су и изрази и облици Слободарског Средњег Пута у економији.

Објавио Жељко Симовић